

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม

สภาผู้แทนราษฎร

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ความเดือดร้อนของพนักงานมหาวิทยาลัยกรณีที่ตั้งสถาบันอุดมศึกษาไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ เกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือนพนักงานมหาวิทยาลัยที่อัตรา ๑.๗ เท่าของข้าราชการแรกบรรจุ ในสายวิชาการ และ ๑.๕ เท่าของข้าราชการแรกบรรจุในสายสนับสนุนวิชาการ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดังต่อไปนี้

สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๒ ได้มีมติโดยอนุมัติในหลักการให้มหาวิทยาลัยของรัฐจ้างลูกจ้างในลักษณะการจ้างพิเศษมีวาระการจ้างที่กำหนดเวลาชัดเจนแทนการบรรจุข้าราชการใหม่และให้ทบวงมหาวิทยาลัยร่วมกับกระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ และสำนักงาน ก.พ. พิจารณาจัดทำโครงสร้างบัญชีอัตราค่าจ้างระบบค่าตอบแทนตามผลงาน รวมทั้งพิจารณากำหนดวิธีการสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับและสวัสดิการโดยให้สำนักงานงบประมาณจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับพนักงานตามสัญญาจ้างในอัตราข้าราชการไปพลางก่อน แต่ทบวงมหาวิทยาลัยไม่เห็นด้วยกับมติคณะรัฐมนตรี จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๒ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีให้คณะรัฐมนตรีทบทวนการอนุมัติจัดสรรงบประมาณเพื่อการจ้างบุคคลทดแทนอัตราข้าราชการ โดยเหตุผลว่า จากการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติในหลักการให้มหาวิทยาลัยของรัฐจ้างลูกจ้างแทนการบรรจุข้าราชการโดยให้พิจารณาจ้างผู้ว่างงานที่มีประสบการณ์ มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติ น่าจะเป็นไปได้ยาก เนื่องจากอัตราจ้างในอัตราข้าราชการไม่จูงใจให้มาสมัคร ประกอบกับเป็นการจ้างชั่วคราวและไม่เปิดโอกาสให้สามารถเบิกค่าสวัสดิการและประโยชน์เกี่ยวกับเช่นข้าราชการ จึงเสนอคณะรัฐมนตรีให้มหาวิทยาลัยควรจะได้รับจัดสรรงบประมาณในหมวดเงินอุดหนุน เงินอุดหนุนทั่วไป ตามอัตราว่างที่เกิดจากการเกษียณอายุราชการและโดยเหตุอื่นที่ว่างอยู่ในปัจจุบันและที่จะว่างต่อไปและให้ดำเนินการ ทบทวนอัตราค่าจ้างบุคคลตามสัญญาจ้างให้สูงกว่าอัตราข้าราชการ โดยอัตราดังกล่าวให้รวมถึงสวัสดิการ และประโยชน์เกี่ยวกับด้วย โดยอัตราค่าจ้างบุคลากร สาย ก ให้ค่าจ้างเพิ่มจากอัตราข้าราชการแรกบรรจุ อีกร้อยละ ๗๐ และอัตราค่าจ้างบุคลากร สาย ข และ สาย ค ให้ค่าจ้างเพิ่มจากอัตราข้าราชการแรกบรรจุอีกร้อยละ ๕๐ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ เห็นชอบให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจ้างบุคคลตามสัญญาจ้างจนกว่ามหาวิทยาลัยจะปรับเปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

การจัดสรรค่าจ้างพนักงานมหาวิทยาลัย กระทรวงการคลัง โดยสำนักงบประมาณได้จัดสรรค่าจ้างพนักงานมหาวิทยาลัย หมวดเงินอุดหนุนทั่วไป เพื่อเป็นค่าจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยของรัฐมีดังนี้ (ตามมติ ครม. โดยบุคลากรสาย ก จ้างในอัตราข้าราชการบรรจุบวกด้วยอัตราเพิ่มอีกร้อยละ ๗๐ ของอัตราแรกบรรจุ (๑.๗) สำหรับบุคลากรสาย ข และ ค จ้างในอัตราข้าราชการแรกบรรจุบวกด้วยอัตราเพิ่มอีกร้อยละ ๕๐ ของอัตราแรกบรรจุ (๑.๕))

สำหรับสายวิชาการ ระดับปริญญาเอก ได้จ่ายค่าจ้างพนักงาน ๓๕,๗๐๐ บาทต่อเดือน และระดับปริญญาโท ให้จ่ายค่าจ้างพนักงาน ๒๙,๗๕๐ บาท

สำหรับสายสนับสนุนวิชาการ ระดับปริญญาเอก ให้จ่ายค่าจ้างพนักงาน ๓๑,๕๐๐ บาท, ระดับปริญญาโท ให้จ่ายค่าจ้างพนักงาน ๒๖,๒๕๐ บาท และระดับปริญญาตรี ให้จ่ายค่าจ้างพนักงาน ๒๒,๕๐๐ บาท แต่ตลอดเกือบสองทศวรรษที่ผ่านมา การจ่ายค่าจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยของรัฐไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นเจตนารมณ์แรกเริ่มในการมีพนักงานมหาวิทยาลัย

ที่ผ่านมาจึงมีการฟ้องร้องจากพนักงานมหาวิทยาลัยเรื่องการจ่ายค่าจ้างไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ จำนวนหลายคดีเกิดขึ้นในหลายมหาวิทยาลัย และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้น เป็นทวีคูณ เนื่องจากล่าสุดได้มีคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขดำที่ อ.๓๓๓/๒๕๕๙ และคดีหมายเลขแดงที่ อ.๘๕๔/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งอ่านคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ กรณีตัดสินให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่จ่ายค่าจ้างเต็มจำนวนอัตรา ๑.๗ เท่าของข้าราชการแรกบรรจุพร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี คืนให้กับพนักงานมหาวิทยาลัยผู้เป็นโจทก์ฟ้องคดี เพื่อเป็นไปตามเจตนารมณ์แรกเริ่มของการมีพนักงานมหาวิทยาลัย ตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดถือเป็นที่สุด แม้ว่าผลคำพิพากษาจะผูกพันเฉพาะตัวผู้ฟ้อง แต่การมีคำพิพากษาอันถือเป็นที่สุดนี้เท่ากับได้วางหลักการที่ชัดเจนและเที่ยงธรรมในการถือปฏิบัติราชการของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยทุกแห่งควรนำไปปฏิบัติตามครรลองแห่งหลักการที่ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาไว้นี้อย่างเสมอภาคทุกมหาวิทยาลัย อันเป็นการลดปัญหาการฟ้องร้องที่อาจเกิดขึ้นอีกนับร้อยนับพันคดีในระยะเวลาอันใกล้นี้ และยังก่อเกิดคุณูปการต่อพนักงานมหาวิทยาลัยและครอบครัวนับแสนคนในประเทศ จึงขอเรียนถามว่า

๑. ระเบียบเร่งด่วน ขอให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีหนังสือเวียนถึงสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งให้ถือเอาคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๘๕๔/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด และให้มีการปรับการจ่ายเงินเดือนที่อัตราเต็ม ๑.๗ เท่าของข้าราชการสำหรับเงินเดือนแรกบรรจุของกลุ่มพนักงานมหาวิทยาลัยสายอาจารย์ และที่อัตรา ๑.๕ เท่าของข้าราชการสำหรับเงินเดือนแรกบรรจุของกลุ่มพนักงานมหาวิทยาลัยสายเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. ระยะถัดไป ขอให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รีบเร่งจัดทำ “ร่างพระราชบัญญัติระเบียบพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ....” ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งไตรมาส เนื่องจากมีต้นร่างพระราชบัญญัติสำหรับการพิจารณาไว้แล้วในชั้นของคณะกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลในสถาบันอุดมศึกษาหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด ขอให้ตอบในห้วงกระทู้ถาม

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
แบบบัญชีรายชื่อ

คำตอบกระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๒๓๔/ร.

ของ รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล แบบบัญชีรายชื่อ เรื่อง ความเดือดร้อนของพนักงานมหาวิทยาลัยกรณีที่ตั้งสถาบันอุดมศึกษาไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๒ เกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือนพนักงานมหาวิทยาลัยที่อัตรา ๑.๗ เท่าของข้าราชการแรกบรรจุ ในสายวิชาการ และ ๑.๕ เท่าของข้าราชการแรกบรรจุในสายสนับสนุนวิชาการ

ข้าพเจ้า นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

๑) ศาลปกครองสูงสุด ในคดีหมายเลขดำที่ อ.๓๓๓/๒๕๕๙ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๘๕๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓ ได้พิพากษาคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการกระทำละเมิดอันเกิดจากการออกกฎ กรณีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยมีคำวินิจฉัยคดีดังกล่าว สรุปได้ว่า เงินที่สำนักงานงบประมาณจัดสรร ให้มหาวิทยาลัยใช้จ่ายสำหรับการจ้างพนักงานมหาวิทยาลัย บุคลากรสาย ก. อัตราเพิ่มอีกร้อยละ ๗๐ ของอัตราแรกบรรจุ และบุคลากรสาย ข. และ ค. อัตราเพิ่มอีกร้อยละ ๕๐ ของอัตราแรกบรรจุ ต้องใช้เพื่อเป็นเงินเดือนค่าจ้าง รวมทั้งสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูลอื่นได้ หรือมหาวิทยาลัยจะจ่ายเงินเดือน หรือค่าจ้างเต็ม ในอัตราเพิ่มอีกร้อยละ ๗๐ ของอัตราแรกบรรจุ สำหรับสายสอน โดยไม่จัดสวัสดิการ และประโยชน์เกื้อกูลอื่นก็ได้ แต่กรณีที่มีการหักไว้ เงินที่หักไว้จะต้องนำไปใช้ในการจัดสวัสดิการ และประโยชน์เกื้อกูลอื่นเท่านั้น ไม่สามารถนำไปจ่ายในกรณีอื่น อาทิ เงินประจำตำแหน่งทางวิชาการ หรือเงินประจำตำแหน่งบริหาร ทั้งนี้ คำพิพากษาดังกล่าวมีผลกับผู้ฟ้องคดีเท่านั้นมิได้ผูกพันกับบุคลากรอื่น ในมหาวิทยาลัยเดียวกันและบุคลากรในมหาวิทยาลัยแห่งอื่น

๒) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีหนังสือที่ อว ๐๒๒๗.๔/๔๐๙๙ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๓ ตอบชี้แจงเรื่องร้องเรียนในลักษณะเดียวกันของที่ประชุมประธานสภาคณาจารย์ และข้าราชการแห่งประเทศไทย (ทปสท.) โดยตรง และที่ร้องเรียนผ่านคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา และคณะกรรมการการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ปรากฏตามหนังสือที่ อว ๐๒๒๗.๔/๔๐๙๘ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๓ และหนังสือที่ อว ๐๒๒๗.๔/๓๙๙๕ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๓ ตามลำดับด้วยแล้ว

๓) คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาซักซ้อมความเข้าใจ ตามมติคณะรัฐมนตรี กรณีค่าใช้จ่ายสำหรับการจ้างพนักงานมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ เพื่อให้เข้าใจในเจตนารมณ์ของมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว และเกิดความชัดเจนในการนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง รวมถึงช่วยลดการฟ้องร้องดำเนินคดีที่เกี่ยวข้อง

คำตอบข้อที่ ๒

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขอเรียนว่า ประธานที่ประชุม ประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการแห่งประเทศไทย (ทปสท.) ได้เสนอแนวทางสร้างระบบมาตรฐานวิชาชีพพนักงานมหาวิทยาลัยในร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๕๖๓ สำหรับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเสมอภาคให้กับพนักงานมหาวิทยาลัย โดยปรับแก้ไขร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในหลายประเด็น ซึ่งคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) โดยคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลในสถาบันอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้พิจารณาความเห็นฝ่ายเลขานุการต่อสาระของการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบด้วย แล้วเห็นว่า ประเด็นนี้เป็นเรื่องสำคัญกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เนื่องจากข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามีจำนวนลดลง ในขณะที่พนักงานในสถาบันอุดมศึกษามีจำนวนเพิ่มขึ้น ก.พ.อ. มีส่วนเกี่ยวข้องในการบัญญัติมาตรา ๖๕/๑ และ ๖๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีนี้จึงจำเป็นต้องใช้เวลาในการพิจารณารายประเด็น และที่ประชุมได้มีการยกกรณีการยกร่างพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารงานบุคคลในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. .... ก่อนหน้านี้ ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมการบริหารงานบุคคลประเภทพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาไว้ทั้งหมด แต่ร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีข้อถกเถียง โดยเฉพาะประเด็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาสายวิชาการ หากไม่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งวิชาการภายในระยะเวลาที่กำหนดก็สามารถส่งให้ผู้นั้นออกจากงานได้ เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นและสมควร สภาสถาบันอุดมศึกษาจะมีมติเป็นอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรก็ได้ ดังนั้นจึงยังไม่มีข้อยุติและเห็นควรนำเรื่องประเด็นการบริหารงานบุคคลกลับมาเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายร่วมกันในแต่ละประเด็นในโอกาสต่อไป